یکشنبه ۱۴ آبان ۱۴۰۲ ■ ۲۰ ربیع‌الثانی ۱۴۴۵ ■ سال سی‌ویکم ■ شماره ۸۹۳۲

همشهری فرهنگ شهر

رسانه‌های مطرح بین‌المللی درباره شیوه‌های تحریف حقایق توسط بنگاه‌های خبری حامی رژیم صهیونیستی چه گفتند؟

ترفندهای دروغ‌پراکنی غرب علیه فلسطین

گزارش

احسان روزبهانی
روزنامه‌نگار

در روزهای اخیر رسانه‌هایی همچون الجزیره، گاردین و پولیتیکو به نکات جالبی درباره ترفندهای فریب رسانه‌ای که توسط رسانه‌های غربی برای پوشاندن جنایات رژیم صهیونیستی استفاده می‌شود، پرداخته‌اند.

محورهایی که رسانه‌های غربی دنبال می‌کنند

خبرگزاری الجزیره در گزارشی با تیتر «پوشش غرب از جنگ غزه؛ متعصبانه یا غیرحرفه‌ای؟» نوشت: برخی خبرگزاری‌ها جنایات جنگی اسرائیل در غزه را مشروع جلوه می‌دهند. رسانه‌های غربی این محورها را دنبال می‌کنند:

- ادعاهای غیرمستند
- نمایش یک طرف ماجرا
- القای اینکه مردم فلسطین ابزاری در دست حماس هستند

سوگیری سیستماتیک به نفع اسرائیل

الجزیره همچنین نوشت: رسانه‌های جریان اصلی غرب دچار سوگیری سیستماتیک به نفع اسرائیل هستند که این مسئله اعتبار آنها را خدشه‌دار خواهد کرد. آنها فلسطینیان را ضدبشر توصیف می‌کنند تا جنایات و نقض حقوق بین‌الملل توسط اسرائیل را توجیه کنند. مانند قطع سوخت، آب و غذا که طبق قوانین بین‌المللی جنایت جنگی محسوب می‌شود.

عدم اجازه ورود خبرنگاران خارجی به غزه

الجزیره در جای دیگری از این گزارش می‌نویسد: خبرنگاران غربی به اسرائیل رفته‌اند و در آنجا گزارش‌های گسترده‌ای درباره غم و اندوه خانواده‌های اسرائیلی منتشر کرده‌اند. اما اسرائیل به خبرنگاران خارجی اجازه ورود به غزه را نداده است. الجزیره به صحبت آروا دیمون، خبرنگار سابق CNN و یکی از اعضای فعلی شورای آتلانتیک در واشنگتن دی‌سی اشاره می‌کند که گفته بود: «رسانه‌های غربی با استانداردهای دوگانه به پوشش خبری می‌پردازند و سعی دارند مسلمانان و اعراب را پایین‌تر از انسان معرفی کنند.»

سؤالی که از فلسطینی‌ها پرسیده می‌شود ولی از اسرائیلی‌ها خیر

کارشناس دیگر در گفت‌وگو با الجزیره گفتند: «از فلسطینی‌هایی که برای صحبت با شبکه‌های خبری غربی دعوت می‌شوند سؤال می‌شود که آیا حماس را محکوم می‌کنند؟ در حالی که از مهمانان اسرائیلی به‌ندرت خواسته می‌شود که سیاست‌های آپارتایدی رژیم شان را محکوم کنند. مدام تکرار می‌کنند که حماس یک گروه تروریستی است. اما این اسرائیل است که قوانین بین‌المللی را نقض می‌کند، نسل‌کشی می‌کند و سال‌هاست به شیوه آپارتاید، فلسطینیان را محاصره کرده است.»

روشی که شایعات را پخش می‌کنند

ادعاهای غیرمستند مقامات اسرائیلی در صفحات اول خبرگزاری‌های غربی مثل Fox News، CNN، The Independent و New York Post منتشر می‌شود. مثلا جو بایدن، تلویحا گفته که او تصاویری از نوزادان تکه تکه شده را دیده است. کاخ سفید بعدا از اظهارات او عقب‌نشینی کرد و گفت بایدن خودش چنین تصاویری را ندیده و فقط گزارش‌های خبری را دیده است. اما آنها با این روش به پخش شایعات دامن می‌زنند.

اخراج از خبرگزاری در صورت دفاع از فلسطینیان

الجزیره همچنین به صحبت‌های لیلا مغربی، روزنامه‌نگار مستقل بریتانیایی با تبار فلسطینی-سوری پرداخته که گفته است: «در حالی که برخی از روزنامه‌نگاران در رسانه‌های غربی ممکن است بخواهند گزارش دقیق‌تری منتشر کنند، می‌ترسند که اگر علیه تعصبات طرفداران اسرائیل صحبت کنند، زندگی و شغل خود را از دست بدهند. البته همه این سیاست‌ها به این نتیجه منجر خواهد شد که رسانه‌های غربی اعتبار خود را از دست بدهند.»

پول‌پاشی وزارت خارجه اسرائیل برای جوسازی در فضای مجازی

پولیتیکو در گزارشی با تیتر «اسرائیل برای شکل دادن به افکار عمومی، سیلی از محتواها را در شبکه‌های اجتماعی منتشر کرده است.» نوشته است که اسرائیل برای حمایت از اقدامات خود محتواهای بسیاری را در شبکه‌های اجتماعی منتشر کرده است. به‌عنوان مثال انتشار تصویر خونین نوزادی که پولیتیکو می‌نویسد: اینگونه محتواها از طرف خبرنگاران نیست، بلکه با تأمین مالی توسط وزارت خارجه اسرائیل ساخته شده است. پولیتیکو همچنین نوشته است که اسرائیل تلاش دارد در جنگ اطلاعاتی آنلاین برنده شود. سخنگوی اسرائیل در اتحادیه اروپا که به‌دلیل نگرانی‌های امنیتی نامش فاش نشد گفته بود: «جنگ فقط روی زمین نیست.»

رگبار تبلیغات

پولیتیکو از اقدامات رسانه‌ای رژیم صهیونیستی تحت عنوان «رگبار تبلیغات» یاد کرده و اینگونه تحلیل می‌کند که وزارت خارجه این رژیم موفق شده محتواهای خود را به بیش از ۴ میلیون بازدید در شبکه اجتماعی ایکس برساند و این محتواها عمدتا افراد بالای ۲۵ سال را در کشورهای مختلف هدف قرار داده است. پولیتیکو معتقد است وزارت خارجه اسرائیل پول زیادی صرف کرده تا محتواهایی تولید کند که حماس را به داعش تشبیه می‌کند. همچنین برای انتشار محتوا در یوتیوب نیز هزینه‌های بسیاری اختصاص داده است.

همدستی گوگل با صهیونیست‌ها

پولیتیکو همچنین اعتراف می‌کند که با توجه به حذف محتواهای خشونت‌آمیز توسط گوگل، برخی از محتواهای خشونت‌آمیز همچنان در کانال یوتیوب وزارت خارجه اسرائیل موجود است. پولیتیکو خاطرنشان می‌کند در حالی که اسرائیل جنگ آنلاین خود را تقویت می‌کند، حملات هوایی به زیرساخت‌های مخابراتی غزه انجام داده تا میلیون‌ها نفر در آستانه قطع کامل راه‌های ارتباطی قرار گیرند.

استاندارد دوگانه

گاردین مقاله‌ای از یک استاد دانشگاه را منتشر کرده که از این تیتر برای مطلب خود استفاده کرده است: «استاندارد دوگانه درباره اسرائیل و فلسطین، ما را در تاریکی اخلاقی رها می‌کند.» با توجه به اینکه جنایات رژیم صهیونیستی برای همه جهان آشکار شده، رسانه‌ای همچون گاردین مجبور شد با انتشار مقاله‌ای از مصطفی بیومی، استاد کالج بروکلین دانشگاه نیویورک، به روش‌های مغرضانه و جهت دار پوشش رسانه‌ای جنایات اسرائیل توسط رسانه‌های غربی اعتراف کند. اگر اخبار را از رسانه‌های آمریکایی ببینید، تصور می‌کنید فلسطینی‌ها اسرائیل را اشغال کرده‌اند. مصطفی بیومی در این مقاله می‌گوید: «اگر فقط اخبار ایالات متحده را تماشا کنید، احتمالا تصور می‌کنید که همیشه این فلسطینی‌ها هستند که حمله می‌کنند و اسرائیل فقط واکنش نشان می‌دهد. حتی ممکن است فکر کنید که فلسطینی‌ها هستند که سرزمین اسرائیل را استعمار می‌کنند و شما احتمالا فکر می‌کنید اسرائیل که کنترل بر زندگی ۵ میلیون فلسطینی در کرانه باختری و غزه را در دست دارد و در عین حال حق رأی در انتخابات اسرائیل را از آنها سلب می‌کند، یک دمکراسی است.»

روشی برای توجیه نسل‌کشی

مصطفی بیومی همچنین نوشته است که وزیر دفاع رژیم صهیونیستی از تعابیر توهین‌آمیز برای فلسطینیان استفاده می‌کند تا توجیه نسل‌کشی این رژیم باشد. او همچنین معتقد است استاندارد دوگانه و نفاق آنجاست که درباره او کراین می‌گویند آنها دارند در برابر اشغال خارجی مقاومت می‌کنند اما فلسطینیان را از هر راهی برای مقاومت محروم می‌کنند. حتی روش‌های این غیرخشونت آمیزی همچون جنبش بایکوت و تحریم اسرائیل را جرم‌انگاری می‌کنند.

همراهی رئیس‌جمهور اوکراین با سیاست رسانه‌ای غرب

رئیس‌جمهور اوکراین می‌گوید اسرائیل حق دارد از خود دفاع کند اما آیا همین جمله را درباره روسیه خواهد گفت؟

مخفی کردن عدم‌توازن قوا بین دولت اسرائیل و مردم فلسطین

مصطفی بیومی در ادامه می‌گوید که یکی از استانداردهای دوگانه رسانه‌های غربی آن است که عدم‌توازن قوا بین دولت اسرائیل و مردم فلسطین را مخفی می‌کنند. در حالی که بین کسی که تحت سلطه و مستعمره است با کسی که سلطه‌گر و استعمارگر است تفاوت وجود دارد.

چطور فریب نخوریم؟

تفاوت «دانایی حقیقی» با «توهم دانایی»

گزارش

محمد بحرینی
پژوهشگر علوم‌شناختی

اثر «دانینگ-کروگر» یکی از خطاهای شناختی رایج است که می‌گوید اشخاص، با کمی یادگیری در یک رشته، می‌توانند دچار توهم تخصص و خبرگی در آن زمینه شوند. در واقع در چنین شرایطی، توهم دانایی جایگزین دانایی حقیقی می‌شود. توهم دانایی حتی از نادانی نیز خطرناک‌تر و مخرب‌تر است.

اثر «دانینگ-کروگر» به ما هشدار می‌دهد که مراقب باشیم با مطالعه اندک در یک عرصه، این ذهنیت سراغ ما نیاید که در آن عرصه به اندازه کافی تبحر پیدا کرده‌ایم، بلکه همواره در حال یادگیری و افزایش دانش خود باشیم و بدانیم مسیر علم و تخصص، مسیری بی‌انتهاست.

اینگونه دانایی واقعی را از توهم دانایی تشخیص دهیم:

۱ افرادی که واقعا متخصص هستند، گرایش به فروتنی و تواضع دارند. اما افراد دچار توهم دانایی، به‌طور مداوم خودستایی می‌کنند.

۲ متخصص قلابی، با نفی دیگران خود را اثبات می‌کند، اما متخصص واقعی، برای اثبات خود نیازی به زیر سؤال بردن دیگران ندارد.

۳ اگر دیدید فردی خود را در عرصه‌های متعددی متخصص می‌داند، این احتمال را بدهید که خیلی چیزی نمی‌داند.

۴ متخصصان قلابی، اقیانوسی به عمق یک وجب هستند و در هیچ زمینه‌ای سواد عمیقی ندارند.

۵ فردی که واقعا در زمینه‌ای صاحب‌نظر است تا از او درخواست کمک و مشورت نکنید، دخالت نمی‌کند. اما فردی که متوهمانه تصور می‌کند که کارشناس است، بدون خواست دیگران، در همه‌چیز حتی حریم شخصی دیگران مداخله می‌کند.

۶ متخصص قلابی، نیاز افراطی به تأیید شدن دارد و مشابه با یک فرد متکبری، گویی در حال گدایی تأیید از دیگران است. در حالی که اگر حقیقتا توانمندی در کسی وجود داشته باشد، انسان از تأیید دیگران اشباع می‌شود و کمبودی در این زمینه احساس نمی‌کند.

۷ فرد قلابی پر سر و صدا و تو خالی است. اما متخصص واقعی، پرمحتوا و متواضع است.

۸ متخصص قلابی خود را به دیگران تحمیل می‌کند. اما درباره متخصصان واقعی، این دیگران هستند که به سراغ آنها می‌روند.

خبر

تجمع اصحاب رسانه در محکومیت جنایات رژیم صهیونیستی

تجمع اصحاب رسانه و عموم امت مسلمان در محکومیت جنایات رژیم صهیونیستی در غزه در به شهادت رساندن خبرنگاران، امروز ۱۴ آبان‌ماه برگزار می‌شود. این مراسم از ساعت ۱۰ امروز ۱۴ آبان‌ماه در مجموعه فرهنگی ۱۳ آبان تهران (لانه جاسوسی) واقع در خیابان آیت‌الله طالقانی برگزار می‌شود.

نقل‌قول

همراهی خانواده‌ها با فرزندان و افزایش سوادبازی

سعید جابری انصاری
مدیرکل فرهنگ و ارشاد استان البرز: **شرکت‌های بازی‌سازی به‌دنبال جلب توجه فرزندان ما هستند. خانواده‌ها باید نسبت به سرگرمی‌های نوین، اطلاعات کافی داشته باشند. همراهی خانواده‌ها در کنار فرزندان و افزایش سوادبازی، می‌تواند این ابزار را به ابزاری کاملا قابل استفاده تبدیل کند.**

هنرمندان جنایت‌های رژیم صهیونیستی را به تصویر بکشند

سیدمجید پوراحمدی
مشاور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی: **هنرمندانی که شاهد جنایت‌های رژیم صهیونیستی هستند و درک می‌کنند که چه اتفاق‌هایی در غزه بر سر مردم فلسطین می‌آید، می‌توانند با آثار خود در رشته‌های مختلف، این پیام را به جهانیان برسانند.**

باید اهالی قلم را نسبت به غزه حساس کنیم

احسان عباسلو، نویسنده و منتقد ادبی: **نخستین رسالت نویسندگان و فعالان رسانه در شرایط حساس کنونی، اطلاع‌رسانی شرایط موجود و وخامت اوضاع در غزه برای همراه کردن اهالی قلم در سراسر دنیاست. درباره وظیفه اهالی قلم با توجه به جنایات رژیم غاصب صهیونیستی و کودک‌کشی‌های اخیر در غزه به ایبنا گفت: نخستین رسالت اهالی فرهنگ و رسانه در شرایط حساس کنونی، اطلاع‌رسانی شرایط موجود و وخامت اوضاع است. اهالی رسانه، مخاطبان خود را دارند و می‌توانند اطلاع‌رسانی گسترده‌ای داشته باشند و توجه قشر وسیعی از مردم را به واقعیات جنگ نابرابر اسرائیل و فلسطین جلب کنند. این نویسنده بیان کرد: اهالی رسانه باید در مورد وخامت اوضاع موجود در فلسطین و ظلمی که علیه زنان و کودکان به‌خاطر حملات رژیم صهیونیستی رخ داده است، اطلاع‌رسانی و آگاهی‌بخشی کنند.**

دانش

جهان ریاضی ما

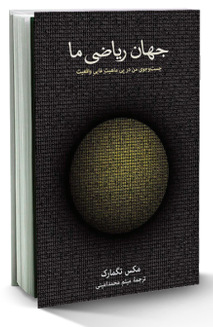

کتاب «جهان ریاضی ما» با زیرعنوان «جست‌وجوی من در پی ماهیت غایی واقعیت» نوشته مکس تگمارک را میثم محمدامینی به فارسی برگردانده و به تازگی از سوی نشر نو منتشر شده است.

جهان ریاضی ما یک سفرنامه است؛ روایت سفری است اعجاب‌انگیز در زمان و مکان، از دورترین گذشته قابل تصور تا زمان حال و آینده بسیار دور، از ذرات کوچک‌تر از اتم تا ابعاد کهکشانی و بسیار فراتر از آن. مکس تگمارک در این کتاب یافته‌های جدید کیهان‌شناسی و مکانیک کوانتومی را با زبانی ساده و روشن و بدون اتکا به فرمول‌های ریاضی توضیح می‌دهد. سوای سبک خاص نویسنده که با دوری کردن از لحن خشک و سرد مرسوم در نوشته‌های علمی، خواننده را در تجربیات شخصی و عاطفی خود در طول این سفر فکری همراه می‌کند، جهان ریاضی ما تفاوت مهم دیگری نیز با سایر کتاب‌های ترویج علم دارد.

تگمارک در این کتاب، افزون بر توضیح نظریه‌های استاندارد فیزیک، از مرز آخرین یافته‌های علم فراتر می‌رود و فرضیه بلندپروازانه خودش به نام «فرضیه جهان ریاضی» را توضیح می‌دهد و می‌کوشد از آن دفاع کند. مطابق این فرضیه، کل واقعیت اساسا یک ساختار ریاضی است.

مکس تگمارک، زاده ۵ می ۱۹۶۷، فیزیک‌دان و اخترشناسی سوئدی–آمریکایی است. او استاد مؤسسه تکنولوژی ماساچوست است و همچنین، نهادهای علمی و فناورانه متعددی را بنیان گذاشته است. عمده تحقیقات و فعالیت‌های تگمارک بر توسعه دانش هوش مصنوعی تمرکز دارد.

براین گرین، فیزیک‌دان و نویسنده واقعیت پنهان و جهان آراسته درباره این کتاب می‌گوید: جهان ریاضی ما جسورانه با یکی از عمیق‌ترین پرسش‌ها در فصل مشترک فیزیک و فلسفه مواجه می‌شود: چرا ریاضیات در توصیف کیهان چنین موفقیت خیره‌کننده‌ای دارد؟ مکس تگمارک با سبک نگارش شیوا و توضیحات آسان‌فهم خود، خواننده را به‌سوی یک پاسخ ممکن راهنمایی می‌کند و نشان می‌دهد که اگر حق با او باشد، فهم ما از خود واقعیت چطور از اساس دگرگون می‌شود.

نشر نو این کتاب ۶۱۹ صفحه‌ای را به بهای ۵۸۰ هزار تومان به‌تازگی منتشر کرده است.

سفرنامه

سفرنامه جیمز مونسریف بالفور

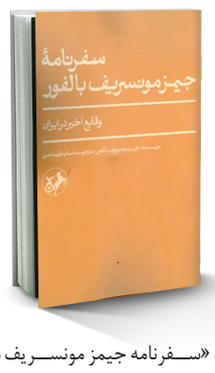

کتاب «سفرنامه جیمز مونسریف بالفور» با زیرعنوان وقایع اخیر ایران را ساسان طهماسبی به فارسی برگردانده و به تازگی از سوی انتشارات امیرکبیر منتشر شده است.

دولت انگلیس برای اجرای مفاد قرارداد ۱۹۱۹ آرمیتاژ اسمیت – معاون سابق خزانه داری بریتانیا – را در سال ۱۳۳۸ق به ایران اعزام کرد. وی در رأس گروهی از مستشاران امور مالی به ایران آمد، اما به‌دلیل مخالفت‌های گسترده با قرارداد، نتوانست کاری انجام بدهد و بعد از ۵ ماه، به انگلیس بازگشت. با وجود این، دستیارش جیمز مونسریف بالفور در ایران ماند و بعد از کودتای سوم اسفند، مدتی با سیدضیاء طباطبایی همکاری کرد، ولی پس از سقوط کابینه سیدضیاء، او نیز ناچار از ایران خارج شد. بالفور در مدت اقامتش در تهران که بیش از ۱۴ ماه به طول انجامید، برای شناخت بهتر وقایع پس از انقلاب مشروطیت ایران، با دقت و کنجکاوی بسیار، اطلاعات ارزشمندی درباره اوضاع اقتصادی، اجتماعی و سیاسی ایران به‌دست آورد؛ بنابراین در سفرنامه‌اش، گزارش‌های ارزشمند و منحصربه فردی را درباره طیف گسترده‌ای از مسائل از قبیل نظام مالی و اداری ایران، ادیان و اقلیت‌های مذهبی، روابط روسیه و انگلیس با ایران، عملکرد کابینه‌های دوران مشروطیت، ناآرامی‌های شمال ایران، کودتای سوم اسفند و دلیل ناکامی سیاست‌های انگلیس در ایران ارائه داده است.

انتشارات امیرکبیر این کتاب ۳۳۸ صفحه‌ای را به بهای ۲۲۵ هزار تومان روانه بازار کتاب کرده است.